

"Nefis, şeytanlara bile üstad ve muallim oluyor ki, onun şirk-i hafisinden tereşşuh eden halleri, o masum şeyin de içine akseyler." İzah eder misiniz?

"Ey kardeş bil ki! Bütün evham ve şübehatın, belki de dalaletlerin mahzeni budur ki; nefsin, kendisini kader ve sıfat-ı İlahiyenin tecelli ettiği dairenin haricinde farz ve tevehhüm etmesidir. Sonra da daire-i tecelliyattan vehm ile hariç kalmış ve ecnebileşmiş olan nefis, kendini öyle bir şeyin yerinde farzeder ki; o şeye kaderin tek bir taalluku ve esma-i İlahiyeden yalnız bir ismin tecellisi vardır. Ve bu farz ile o şeyde tam fani olur. Sonra da ecnebilik sıfatıyla tekrar o şeyi dahi daire-i mülkullahtan ve tasarruf-u kudretinden tevillerle çıkarmaya şürû' eder. İşte bu desise ile nefis, şeytanlara bile üstad ve muallim oluyor ki, onun şirk-i hafisinden tereşşuh eden halleri, o masum şeyin de içine akseyler."(1)

O masum şey nefsin dışında kalan **kalp, akıl, vicdan, ruh** ve **latifeler** gibi manevi cihazlar olabilir. Zaten insanı ve masum cihazlarını yoldan çıkaran şey nefis ve şeytandır. Nefsin şiddetli baskısı ile insanın kalp ve ruhu zedelenip yoldan sapabilir.

Yani nefis önce kendini ilahi terbiye ve tasarrufun dışında addeder, sonra bu şirk içeren bakışını diğer masum duygulara bulaştırmaya çalışır ve çoğu zaman da bunda başarılı olur.

"Ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Şüphesiz nefis sürekli kötülüğü emreder; ancak Rabbimin rahmet ettiği kişiler müstesna..." (Yusuf, 12/53)

Nefis bütün kötülüklerin, bütün çirkin işlerin, her türlü şirk ve dalaletin memba ve kaynağıdır. Nefis kendi gücünü ve emrindeki araçları kötülükte kullanır. İşte bundan dolayı insan sırf kendi nefsine kalırsa fenalığa sürüklenmekten kurtulamaz.

1) bk. [Mesnevi-i Nurye. \(trc. Badıllı\).](#)